

I N L E I D I N G

Een nieuw eiland, nieuwe excursiegebieden en voor de deelnemers weer nieuwe vogelsoorten of nieuwe ervaringen. Een geslaagd weekend.

De subgroep-excursies had een goed voorstel gedaan om na Vlieland, Terschelling en Ameland ook het, naar mijn smaak mooiste, eiland Schiermonnikoog gedurende een weekend te bezoeken.

Met een enthousiaste groep van veertien personen werd het eiland zo goed mogelijk afgezocht naar mooie plekjes en terreinen waar de diverse vogelsoorten zich ophielden.

Helaas kwam het nu net zo uit dat we niet in de gelegenheid waren om het hele eiland te bekijken. Dit, omdat in verband met het broedseizoen de gehele Oosterkwelder, de Stuifdijk en een groot deel van het daaraan grenzende strand afgesloten wordt (dit is ongeveer de helft van het eiland). We moesten ons zodoende beperken tot de westelijke helft van Schiermonnikoog. Alle gedane waarnemingen hebben dan ook betrekking op dat gedeelte van het eiland. Het westelijke deel is grofweg als volgt aan te duiden: Ongeveer eenderde deel hiervan wordt in beslag genomen door de Banckspolder, een weilandengebied. Westelijk daaraan grenzend bevindt zich de veel kleinere Johannespolder met daarin de Westerplas. Aan de zuidzijde grenzen Johannespolder en Banckspolder aan het Wad. Ten noorden van beide polders ligt het enige dorp op Schiermonnikoog, Oosterburen, een groot duingebied en de binnenkwelder. In het duingebied bevinden zich enkele kleine bossen (vnl. dennen, berken en elzen).

Kampdeelnemers:

E.H. Delachaux,
J. Harder,
M.M.J. Harder-Staal,
A.C. Hartlief,
A.G. Heise,
M.W. Heise-Schipper,
A. de Later,

P. van der Poel,
J.A. Reddingius,
H.W. Reddingius-Schreuder,
G.M. Th. I. Rosier,
T. Visser,
Y.F.L. Vogel,
Y.S. Vogel.

Excursies

Er werd steeds in twee groepen op excursie gegaan o.l.v. J. Harder en P. vd. Poel.

Naast deze excursies werden ook tijdens de boottocht waarnemingen gedaan. Deze zijn echter niet in het verslag opgenomen.

Vermeldenswaard is het bezoek aan het natuurhistorisch-museum in het dorp.

Weersomstandigheden

Op donderdag 18 april was het onbewolkt weer, de wind noord-oost met windkracht 3 à 4. Temperatuur ongeveer 12 graden C.

Zaterdag 20 april was het veel slechter weer. Bewolking 100 %, wind "NW en windkracht 5. Geen neerslag en de temperatuur 8-12 graden.

Zondag 21 april gaf ongeveer het zelfde weerbeeld als zaterdag: bewolking 100 %, temperatuur 8 graden en windkracht 3 bij NW-wind.

Aan het eind van de middag klaarde het snel weer op.

Waarnemingen

Jammer genoeg heeft niet iedereen zijn of haar waarnemingen genoteerd en aan mij doorgegeven. Naast mijn eigen waarnemingen ontving ik enige gegevens van A.G. Heise, P. vd. Poel en J.A. Reddingius. Een aantal soorten blij-

ven hierdoor onvermeld of incompleet. Totaal werden 92 soorten waargenomen, vermeld zijn 77 soorten.

Bij de beschrijving van deze soorten is gebruik gemaakt van "De Vogels van Schiermonnikoog" van R. Mooser (wetenschappelijke mededelingen, KNNV, nr. 95, januari 1973).

Door achter de soortnaam het voorkomen te noemen, krijgen de waarnemingen meer betekenis en wordt deze duidelijker.

Aanduiding van broedvogels:

zeer schaars	1 - 10 broedparen	vrij talrijk	50 - 100 broedparen
schaars	10 - 25	talrijk	100 - 250
vrij schaars	25 - 50	zeer talrijk	250 en meer.

Aanduiding niet broedende vogels:

zeer klein aantal	1 - 10	vrij groot aantal	250 - 1500
klein aantal	10 - 50	groot aantal	1500 - 10000
vrij klein aantal	50 - 250	zeer groot aantal	10000 en meer.

1. Dodaars (zeer schaarse broedvogel)
20-4: 1 ex. op de Kooiplas;
2. Wilde eend (talrijke broedvogel)
20-4: Kooiplas 3 ex., Joh. de Jongpad 9 ex., Reddingsweg 9 ex., Johannespolder 24 ex.
3. Wintertaling (zeer schaarse broedvogel; doortrek tot eind april)
20-4: Kooiplas 2 ex., Johannespolder en Westerplas 12 ex.
21-4: Kooiplas 1 ex., Reddingsweg 1 ex.
4. Zomertaling (zeer schaarse broedvogel; over doortrek niets bekend)
20-4: Kooiplas 3 ex.,
21-4: Kooiplas 1 paartje.
5. Krakeend (vanaf eind maart tot begin oktober in zeer klein aantal in Westerplas)
20-4: Westerplas 6 ex.,
21-4: Westerplas 2 paartjes.
6. Smient (doortrekker in vrij groot aantal tot eind april)
20-4: Banckspolder 5 ex., Johannespolder 5 ex.
7. Pijlstaart (zeer schaarse broedvogel; doortrekker tot half april)
20-4: Johannespolder 2 ex.
8. Sloboend (schaarse tot vrij schaarse broedvogel; weinig doortrek)
20-4: Kooiplas 6 ex., Johannespolder en Westerplas 23 ex.
21-4: Kooiplas 5 ex.
9. Kuifeend (zeer schaarse broedvogel; over trek niets bekend)
20-4: Binnenkwelder 2 paartjes, Johannespolder 25 ex.,
Kooiplas 6 ex.
21-4: Kooiplas 2 ex.
10. Tafeloend (doortrekker en wintergast in zeer klein aantal)
20-4: Johannespolder 4 ex.
11. Brilduiker (doortrekker en overwinteraar in klein tot vrij klein aantal)
20-4: Johannespolder 2 ex.
12. Eidereend (talrijke broedvogel; doortrek tot half mei)
20-4: Kooiplas (6.45 uur) 23 mn. + 21 vr.
Binnenkwelder 6 ex.
21-4: Kooiplas (6.45 uur) 150 - 160 ex.
13. Bergeend (zeer talrijke broedvogel)
20-4: Kooiplas 28 ex., Kooiduinen/Kobbeduinen 58 ex.,
Reddingsweg 75 ex., Johannespolder 130 ex.,
Joh. de Jongpad 131 ex.

- Bergeend (vervolg) 21-4: Kooiplas 33 ex., IJsbaan 14 ex.,
Reddingsweg 43 ex.
14. Rotzans (doortrekker en overwinteraar in vrij klein aantal)
20-4: Banckspolder 800 - 1000 ex. (J. Harder e.a.)
21-4: Banckspolder ruim 1100 ex. (J. Harder e.a.)
Opmerking: De avifauna van Schiermonnikoog vermeld;
In november, december, april en mei worden normaal
meer dan 1000 ex. geteld. De maxima liggen op 10-12-
1965: 1300 ex. en op 4-5-'68: 1400 ex.
15. Bruine kiekendief (zeer schaarse, onregelmatige broedvogel)
18-4: Griënglop 1 paar,
20-4: Reddingsweg 1 paar,
21-4: Reddingsweg 1 mn., Joh. de Jongpad 1 vr.
16. Blauwe kiekendief (onregelmatige broedvogel)
18-4: Griënglop 1 paar.
20-4: Kooi duinen 1 mn., Joh. de Jongpad 1 mn., 3 vr.,
Reddingsweg 1 mn., Earste dennon 1 mn.
21-4: Joh. de Jongpad 1 paar, Bospad 2 paar, Reddings-
weg 1 paar.
17. Torenvalk (zeer schaarse broedvogel)
18-4: boven Eendenkooi,
21-4: Reddingsweg 1 ex., Kooi duinen 1 ex.
18. Waterral (zeer schaarse broedvogel)
20-4: Johannespolder 1 ex. (J. Harder e.a.)
19. Waterhoen (zeer schaarse tot schaarse broedvogel)
20-4: Banckspolder bij lab. R.U. 2 ex.,
Banckspolder 5 ex.
20. Meerkoet (vrij schaarse broedvogel)
20-4: Kooiplas 10 ex., Johannespolder 50 ex.
21-4: Kooiplas 8 ex.
21. Scholekster (zeer talrijke broedvogel)
20-4: Kooiplas 7 ex., Binnenkwelder 57 ex.,
Johannespolder 35 ex.,
21-4: op het Wad 1 ex. (bijna albino), Kooiplas-
2 ex., Reddingsweg 5 ex.
22. Kievit (talrijke tot zeer talrijke broedvogel)
20-4: Joh. de Jongpad 7 ex., Reddingsweg 1 ex.,
Kooiplas 2 ex., Johannespolder 27 ex.
21-4: Reddingsweg 3 ex. (1 nest met eieren)
23. Zilverplevier (doortrek in groot aantal van eind april tot begin
juni)
21-4: tussen Oude en Nieuwe Pier 1 ex.
24. Goudplevier (doortrekker en overwinteraar in vrij klein aantal)
18-4: Kooiweg, Banckspolder 200 ex.
20-4: idem 100 ex., Reddingsweg, Banckspolder 48 ex.
21-4: langs Kooipad, Banckspolder 120 ex.
25. Bontbekplevier (zeer schaarse, onregelmatige broedvogel; doortrek
vanaf eind maart)
21-4: Oude Pier 1 ex.
26. Steenloper (doortrek in klein aantal van eind april - half mei)
20-4: op het Wad, t.h.v. Bewoide Kwelder 5 ex.
21-4: tussen Oude en Nieuwe Pier 17 ex.
27. Watersnip (schaarse tot vrij schaarse broedvogel)
20-4: Johannespolder 9 ex. (veelal baltsend),
Kooiplas 2 ex. idem
Reddingsweg 2 ex. idem
21-4: Reddingsweg 4 ex. idem
IJsbantje 1 ex. idem.
28. Wulp (schaarse tot vrij schaarse broedvogel; doortrek
tot half april)
20-4: Joh. de Jongpad 20 ex., Kooiplas 2 ex.,
Reddingsweg 5 ex.
21-4: Reddingsweg 4 ex.

29. Grutto (talrijke broedvogel)
20-4: Johannespolder 4 ex., Reddingsweg 4 ex.
21-4: Reddingsweg 1 ex.
30. Rosse grutto (doortrekker en overwinteraar tot eind mei)
21-4: Oude Pier 1 ex., Nieuwe Pier 90 ex.
31. Tureluur (talrijke broedvogel)
20-4: Kooiplas 1 ex., Kooi duinen 9 ex.,
Joh.de Jongpad 1 ex., Johannespolder 1 ex.
32. Groenpootruiter (doortrek in vrij klein aantal vanaf eind april)
21-4: tussen Oude en Nieuwe Pier 1 ex.
33. Bonte strandloper (doortrekker en overwinteraar in groot tot zeer groot aantal)
20-4: op het Wad t.h.v. Beweide Kwelder 100 ex.
21-4: tussen Oude en Nieuwe Pier 500 ex.
34. Kemphaan (vrij schaarse broedvogel)
20-4: Banckspolder 3 ex., Johannespolder 10 ex.,
Berkenplas 1 ex.
35. Grote mantelmeeuw (doortrek tot eind april)
20-4: Joh.de Jongpad 20 ex.
21-4: Westerplas 1 ex.
36. Kleine mantelmeeuw (zeer schaarse broedvogel; doortrek vanaf begin april)
20-4: Banckspolder 2 ex., Kooiplas 2 ex.,
Reddingsweg 2 ex.
37. Zilvermeeuw (zeer talrijke broedvogel)
20-4: Kooiplas 16 ex., Joh.de Jongpad 90 ex.,
Reddingsweg 55 ex.
21-4: Kooiplas 6 ex.
38. Holenduif (schaarse broedvogel)
21-4: Tweede Dennen 1 ex. (Y.S.Vogel)
39. Houtduif (vrij schaarse broedvogel)
20-4: Kooi duinen-Kobbeduinen 18 ex., Westerholt-
laan 3 ex., Joh.de Jongpad 10 ex.
21-4: Tweede Dennen 4 ex.
40. Grote bonte specht (doortrekker van eind augustus tot begin december)
geen waarnemingen, wel een smidse gevonden op
Vredenhof.
41. Kuifleeuwerik (er zijn drie waarnemingen bekend)
21-4: langs waddijk 2 ex. (A.G.Heise)
42. Veldleeuwerik (talrijke tot zeer talrijke broedvogel)
20-4: Joh.de Jongpad 13 ex. (zang)
Johannespolder 7 ex. ,,
Kooiplas 2 ex. ,,
Reddingsweg 2 ex. ,,
21-4: Bospad 2 ex. ,,
43. Boerenzwaluw (vrij schaarse tot talrijke broedvogel; doortrek vanaf begin april)
20-4: Johannespolder 1 ex., Berkenplas 1 ex.
44. Huiszwaluw (schaarse tot vrij schaarse broedvogel; doortrek vanaf begin mei, vroegste waarneming 21-4-'68)
20-4: Johannespolder 2 ex. (J.Harder e.a.)
45. Graspieper (zeer talrijke broedvogel)
20-4: Kooi duinen/Kobbeduinen 28 ex.,
Johannespolder 20 ex., Kooiplas 10 ex.,
Joh.de Jongpad 29 ex., Reddingsweg 13 ex.,
Beweide Kwelder 10 ex.
21-4: Reddingsweg 9 ex.
46. Oeverpieper (doortrek tot begin april; laatste datum 19-4-'63)
20-4: Beweide Kwelder 1 ex. (J.Harder e.a.)
47. Witte kwikstaart (schaarse broedvogel)
20-4: Waddijk bij lab. R.U. 1 ex.,
Johannespolder 3 ex., Berkenplas 2 ex.,

48. Winterkoning
Joh.de Jongpad 2 ex., Reddingsweg 1 ex.
(vrij schaarse broedvogel)
20-4: Kobbeduinen 3 ex. (vrij zang)
Berkenplas 3 ex. idem
Joh.de Jongpad 4 ex. idem
Reddingsweg 4 ex. idem
21-4: Joh.de Jongpad 1 ex. idem
Bospad 3 ex. idem
Berkenpad/Kronkelpad 4 ex. idem
Reddingsweg 5 ex. idem
49. Heggenus
(zeer schaarse broedvogel; doortrek tot eind april)
19-4: Koopad, boerderij Talsma 1 ex.
20-4: idem 1 ex., Reddingsweg 1 ex.
21-4: Joh.de Jongpad 1 ex., Bospad 1 ex.,
Tweede Dennen 1 ex., Reddingsweg 2 ex.
50. Grote lijster
(zeer schaarse broedvogel; doortrek tot begin april)
Zevenhuizen, Oosterburon 1 ex., Johannespolder 1 ex.
51. Kramsvogel
(doortrekker en overwintenaar tot begin juni)
20-4: 230 ex. in groepjes van 25-50 ex. naar het
Oosten vliegend, Kobbeduinen.
Johannespolder 14 ex., Joh.de Jongpad 26 ex.,
Reddingsweg 2 ex.
21-4: Tweede Dennen 10 ex.
52. Zanglijster
(vrij schaarse broedvogel; doortrek tot begin mei)
20-4: Kobbeduinen 8 + 2 ex., fouragerend,
Kobbeduinen 35 ex., overvliegend in oost. richting,
Berkenplas 5 ex., Reddingsweg 1 ex.
21-4: Bospad 1 ex., Tweede Dennen 2 ex.,
Reddingsweg 3 ex.
53. Koperwiek
(doortrekker in vrij klein aantal tot begin mei)
20-4: Johannespolder 5 ex., Joh.de Jongpad 1 ex.,
Reddingsweg 13 ex.
54. Merel
(vrij talrijke broedvogel; doortrek tot eind april)
20-4: Kobbeduinen 8 ex., Johannespolder 9 ex.,
Berkenplas 2 ex., Joh.de Jongpad 2 ex.,
Reddingsweg 3 ex.
21-4: Joh.de Jongpad 10 ex., Tweede Dennen 8 ex.,
Reddingsweg 2 ex.
55. Tapuit
(schaarse broedvogel; doortrek tot begin mei)
20-4: Waddijk bij lab. R.U. 1 mann.,
Johannespolder 1 ex., Joh.de Jongpad 3 ex.,
Reddingsweg 3 ex.
21-4: Joh.de Jongpad 1 mann., Pr. Bernhardweg 2
mann., Reddingsweg 5 mann. + 3 vr.
56. Roodborst
(zeer schaarse broedvogel; doortrek tot begin mei)
20-4: Berkenplas 1 ex.
21-4: Reddingsweg 2 ex.
57. Sprinkhaanriet-
zanger
(schaarse broedvogel; vroegste waarneming 13-4-'63)
21-4: Joh.de Jongpad 3 ex., Kronkelpad 1 ex.,
Reddingsweg 2 ex.
In totaal werden echter op 11 verschillende plaat-
sen zingende sprinkhaanrietzangers gehoord.
58. Kleine karekiet
(zeer schaarse broedvogel; vroegste waarneming op
19-4-'66)
20-4: Johannespolder 1 ex. zingend (J.Harder e.a.)
59. Spotvogel
(schaarse broedvogel; doortrek van eind april tot
begin juni)
20-4: Joh.de Jongpad 1 ex. (P.vd.Poel e.a.)
60. Fitis
(talrijke broedvogel; doortrek vanaf begin april)
20-4: Berkenplas 8 ex., Westerholtlaan 2 ex.,
Reddingsweg 1 ex.

- 21-4: Prins Bernhardweg 2 ex., Bospad 9 ex.,
Tweede Dennen 13 ex. (vnl. Berkenpad)
Reddingsweg 11 ex.
61. Tijftjaf (zeer schaarse broedvogel; over voorjaarsaankomst
is niets Leken!)
- 18-4: boerderij Reddingsweg/Pr. Bernhardweg 1 ex.
(doortrek tot eind april)
20-4: Berkenplas 6 ex.
21/4: Tweede Dennen 4 ex.
63. Koolmees (schaarse broedvogel)
20-4: Kobbeduinen 2 ex., Berkenplas 2 ex.,
Westerholtlaan 1 ex., Reddingsweg 2 ex.
21-4: Tweede Dennen 3 ex., Reddingsweg 3 ex.
64. Pimpelmees (zeer schaarse broedvogel; over trek weinig bekend)
19-4: Kooipad, boerderij Talsma 1 ex.,
Reddingsweg 2 ex.
20-4: Berkenplas 2 ex.
21-4: Tweede Dennen 2 ex., Reddingsweg 1 ex.
65. Baardmannetje 20-4: Johannespolder 3 ex. (J. Harder e.a.)
Heeft waarschijnlijk in 1970 in de Johannespolder
gebroed. Daarnaast zijn er twaalf waarnemingen be-
kend. Hiervan zijn er twee uit de maand april.
66. Rietgors (vrij talrijke broedvogel; doortrek tot mogelijk
half mei)
20-4: Johannespolder 3 ex., Berkenplas 3 ex.,
Joh. de Jongpad 4 ex.
21-4: Reddingsweg 2 ex.
67. Sneeuwgorz (overwintenaar en doortrekker tot half april;
laatste datum 19-4-'68)
20-4: Kooiweg 1 vr. (J. Harder e.a.)
68. Groenling (zeer schaarse tot schaarse broedvogel; doortrek
tot eind april)
20-4: Berkenplas 2 ex.
21-4: Tweede Dennen 3 ex.
69. Sijs (doortrek tot begin mei)
21-4: Tweede Dennen 2 ex., Reddingsweg 1 ex.
70. Kneu (vrij talrijke broedvogel; doortrek tot half mei)
20-4: Joh. de Jongpad 26 ex., Johannespolder 12 ex.,
Reddingsweg 7 ex.
21-4: Reddingsweg 8 ex.
71. Kleine barmsijs (zeer schaarse tot schaarse broedvogel; vroegste
voorjaarswaarneming 20-4-'68)
20-4: Berkenplas 4 ex., Westerholtlaan 7 ex.
21-4: Tweede Dennen 10 ex., Reddingsweg 3 ex.
Al deze waarnemingen (J. Harder e.a.)
72. Vink (schaarse broedvogel; doortrek tot eind april)
20-4: Kobbeduinen 1 ex., Berkenplas 3 ex.,
Westerholtlaan 3 ex.
21-4: Tweede Dennen 75 ex. (w.o. een groep van 60 ex.)
Reddingsweg 1 ex.
73. Keep (onregelmatige broedvogel; doortrek tot eind april)
20-4: Berkenplas 1 ex., Reddingsweg 1 ex.
21-4: Tweede Dennen 2 ex.
74. Spreeuw (zeer talrijke broedvogel; doortrek tot begin mei)
Johannespolder 22 ex., Joh. de Jongpad 17 ex.
21-4: Bospad 10 ex.
75. Zwarte kraai (zeer schaarse broedvogel)
20-4: Kobbeduinen 1 ex.
76. Kauw (zeer schaarse broedvogel; doortrek tot eind april)
20-4: Johannespolder 2 ex., Oosterburen, naar Noorden
overvliegend.

77. Vlaamse gasi

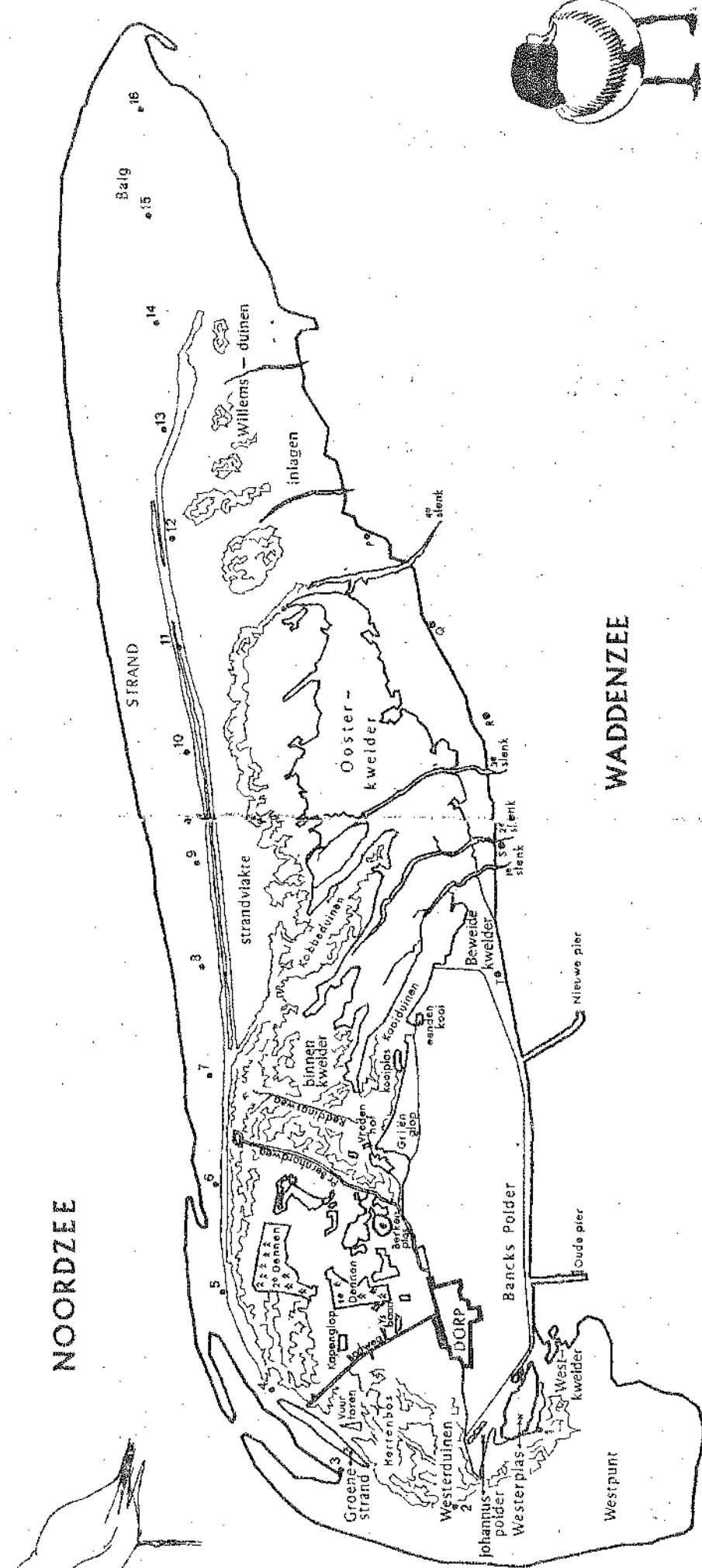
(doortrek van half april tot begin mei)

20-4: Kobbeduinen 1 ex., Kooipad, boerderij Talsma
1 ex.

Zoogdieren

Zeehond 18 ex., rustend op de zandplaten t.h.v. de
Nieuwe Pier (21-4-'74)

NOORDZEE

WADDENZEE

